

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 4 września 2006 r.

w sprawie sposobu zgłaszania kandydatów na członków komisji wyborczych, wzoru zgłoszenia oraz zasad powoływania terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy

(M.P. Nr 61, poz. 641 z późn. zm.)

(tekst ujednolicony)

Na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.¹) oraz art. 7 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.²) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Wojewódzkie, powiatowe oraz gminne (miejskie) i dzielnicowe, w dzielnicach m.st. Warszawy, komisje wyborcze, zwane dalej "terytorialnymi komisjami wyborczymi", są powoływane w składzie od 7 do 9 osób, spośród wyborców zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych lub osoby przez nich upoważnione, zwanych dalej "pełnomocnikami komitetów wyborczych", z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Organami właściwymi do przyjmowania zgłoszeń kandydatów i powołania terytorialnych komisji wyborczych są komisarze wyborczy, zgodnie z właściwością określoną w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13, poz. 225 i Nr 37, poz. 589 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 114).

3. W skład każdej wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej oraz miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu wchodzi z urzędu jako przewodniczący, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, zwanej dalej "Ordynacją wyborczą", sędzia wskazany przez prezesa właściwego sądu okręgowego.

§ 2. 1. Obwodowe komisje wyborcze są powoływane w składzie od 7 do 9 osób spośród wyborców zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W obwodach odrębnych, o których mowa w art. 30 ust. 2b Ordynacji wyborczej, powołuje się obwodowe komisje wyborcze w składzie od 5 do 7 osób, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W skład obwodowej komisji wyborczej wchodzi z urzędu, jako członek komisji, zgodnie z art. 18 ust. 2 Ordynacji wyborczej, osoba wskazana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych.

4. Organami właściwymi do powołania obwodowych komisji wyborczych są gminne (miejskie) komisje wyborcze.

5. Zgłoszenia kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych przyjmują wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) działający w ramach zapewniania gminnej (miejskiej) komisji wyborczej obsługi administracyjnej.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055, Nr 159, poz. 1127 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 48, poz. 327 i Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 96, poz. 607 i Nr 180, poz. 1111, z 2009 r. Nr 213, poz. 1651 i poz. 1652 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 356.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1087, z 2006 r. Nr 249, poz. 1826, Nr 249, poz. 1828 oraz z 2009 r. Nr 95, poz. 787.

§ 3. Prawo zgłaszania kandydatów do:

- 1) terytorialnych komisji wyborczych mają pełnomocnicy tych komitetów wyborczych, których zasięg działania obejmuje daną jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) obwodowych komisji wyborczych mają pełnomocnicy tych komitetów wyborczych, które mają zarejestrowaną listę kandydatów w okręgu wyborczym, dla którego właściwa jest dana obwodowa komisja wyborcza.

§ 4. 1. Kandydatem do składu terytorialnej komisji wyborczej może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze działania rady, dla wyboru której właściwa jest dana komisja wyborcza, tj. na obszarze:

- 3) województwa - jeżeli kandyduje do wojewódzkiej komisji wyborczej;
- 4) powiatu - jeżeli kandyduje do powiatowej komisji wyborczej;
- 5) gminy (miasta) - jeżeli kandyduje do gminnej (miejskiej) komisji wyborczej;
- 6) dzielnicy m.st. Warszawy - jeżeli kandyduje do dzielnicowej komisji wyborczej;

i spełnia warunki, o których mowa w ust. 3.

2. Kandydatem do składu obwodowej komisji wyborczej może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze gminy właściwej dla tej komisji i spełnia warunki, o których mowa w ust. 3.

3. Kandydatem do składu terytorialnej komisji wyborczej lub obwodowej komisji wyborczej, zwanych dalej "komisjami wyborczymi", może być, z zastrzeżeniem ust. 5, osoba posiadająca prawo wybierania, tj. osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 3) nie jest pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) nie jest pozbawiona praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 5) nie jest ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

4. Kandydat do składu gminnej (miejskiej) komisji wyborczej i dzielnicowej komisji wyborczej musi być wpisany do właściwego dla danej jednostki samorządu terytorialnego stałego rejestru wyborców.

5. Kandydatem do składu gminnej (miejskiej) komisji wyborczej, dzielnicowej komisji wyborczej lub obwodowej komisji wyborczej może być również obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który:

- 1) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 2) jest wpisany do właściwego dla danej jednostki samorządu terytorialnego stałego rejestru wyborców;
- 3) nie jest pozbawiony prawa wybierania w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem.

6. Kandydatem do składu komisji wyborczej nie może być osoba, która pełni funkcję pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego, pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego lub męża zaufania.

7. Osoba, o której mowa w § 2 ust. 3, nie musi stale zamieszkiwać na terenie gminy właściwej dla obwodowej komisji wyborczej, do której osoba ta ma zostać powołana.

§ 5.

1. (*uchylony*)
2. (*uchylony*)
3. (*uchylony*)

4. Dla zgłoszenia kandydatów do komisji wyborczych stosuje się wzory zgłoszenia, stanowiące załączniki nr 1 i 2 do uchwały.
5. Jeżeli zgłoszenia kandydata lub kandydatów do składów komisji wyborczych dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego, przedkłada ona właściwemu organowi stosowne upoważnienie bądź uwierzytelnioną kopię upoważnienia.
- § 6.** 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) dokonuje sprawdzenia prawidłowości zgłoszenia kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych, w tym sprawdzenia, czy kandydaci spełniają warunki określone w § 4 ust. 2, 3, 5 i 6.
2. Informacje o wynikach sprawdzenia prawidłowości zgłoszenia kandydatów, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje gminnej (miejskiej) komisji wyborczej, która podejmuje decyzję w sprawie uwzględnienia zgłoszenia.
- § 7.** 1. Organ właściwy do powołania komisji wyborczych powołuje w skład komisji wyborczej po jednym przedstawicielu prawidłowo zgłoszonym przez pełnomocników każdego komitetu wyborczego.
2. Przy powoływaniu w skład komisji wyborczych uwzględnia się kolejność umieszczenia nazwisk kandydatów w zgłoszeniu.
3. Ta sama osoba może być powołana tylko w skład jednej komisji wyborczej. W razie zgłoszenia tego samego kandydata do więcej niż jednej terytorialnej komisji wyborczej rozpatrywane jest tylko zgłoszenie do komisji o szerszym obszarze działania, a w przypadku zgłoszenia do więcej niż jednej obwodowej komisji wyborczej - do komisji obwodowej o najniższym numerze spośród obwodów, do których kandydat został zgłoszony.
- § 8.** Jeżeli liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów do składu komisji wyborczej odpowiada liczbie osób, które mogą być powołane w skład komisji, komisja wyborcza jest powoływana w składzie odpowiadającym liczbie zgłoszonych kandydatów.
- § 9.** 1. W przypadku prawidłowego zgłoszenia do składu komisji wyborczej kandydatów w liczbie przekraczającej dopuszczalny skład komisji, komisja powoływana jest w największym dopuszczalnym składzie, w trybie publicznego losowania.
2. Informację o miejscu, dacie i godzinie losowania organ właściwy do powołania komisji podaje do publicznej wiadomości, co najmniej na dwa dni przed losowaniem, wywieszając w swojej siedzibie, w miejscu ogólnodostępnym, stosowne zawiadomienie.
3. Przy losowaniu składu obwodowych komisji wyborczych musi być obecnych co najmniej 3 członków gminnej (miejskiej) komisji wyborczej, w tym jej przewodniczący lub zastępca przewodniczącego.
4. Losowania kandydatów dokonuje się odrębnie do każdej komisji. Niezależnie od liczby kandydatów zgłoszonych przez poszczególnych pełnomocników komitetów wyborczych, w losowaniu uczestniczy tylko jeden kandydat z każdego zgłoszenia do danej komisji, w kolejności określonej w § 7 ust. 2.
5. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że nazwiska kandydatów uczestniczących w losowaniu oznacza się numerami, informując o nich obecnych przy losowaniu. Do jednakowych, nieprzezroczystych kopert wkłada się kartki z wpisanymi numerami odpowiadającymi numerom, którymi oznaczono nazwiska kandydatów. Po wymieszaniu kopert losuje się ich tyle, ile osób należy wylosować do składu komisji. Wylosowane numery są odczytywane i okazywane obecnym przy losowaniu oraz są odczytywane imiona i nazwiska kandydatów oznaczonych tymi numerami. W czynnościach losowania mogą uczestniczyć inne osoby, pod nadzorem organu przeprowadzającego losowanie.
6. Z przeprowadzonego losowania sporządza się protokół, w którym wymienia się datę i godzinę losowania, imiona i nazwiska osób przeprowadzających losowanie oraz, odrębnie dla każdej komisji, nazwę i siedzibę komisji, liczbę kandydatów, spośród których przeprowadzono losowanie, a także imiona i nazwiska kandydatów wylosowanych do składu komisji.
- § 10.** 1. W przypadku prawidłowego zgłoszenia do składu komisji wyborczej kandydatów w liczbie mniejszej od dopuszczalnego minimalnego składu komisji, komisja powoływana jest w najmniejszym dopuszczalnym składzie; organ właściwy do powołania komisji uzupełnia jej skład (do dopuszczalnego minimalnego składu komisji) spośród kandydatów z tych zgłoszeń

do komisji, które zawierają więcej niż jedną kandydaturę, stosując odpowiednio przepisy § 9. Skład obwodowej komisji wyborczej może być również uzupełniony osobami powołanymi spośród kandydatów zgłoszonych do innych obwodowych komisji wyborczych, jeżeli wyrażą na to zgodę.

2. Jeżeli postępowanie, o którym mowa w ust. 1, nie doprowadzi do uzupełnienia składu komisji, organ właściwy do powołania komisji uzupełnia jej skład, powołując wyborców, których nie zgłosili pełnomocnicy komitetów wyborczych. Przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.

3. Uzupełnienie składów terytorialnych komisji wyborczych, o którym mowa w ust. 1 i 2 następuje najpóźniej w 42. dniu przed dniem wyborów, a uzupełnienie składów obwodowych komisji wyborczych — najpóźniej w 11. dniu przed dniem wyborów.

§ 11. 1. Składy komisji wyborczych niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości organ, który je powołał.

1a. Informacja o składzie:

- 1) terytorialnej komisji wyborczej powinna zawierać jej nazwę, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (miejscowość) osób powołanych w jej skład;
- 2) obwodowej komisji wyborczej powinna zawierać jej numer, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (miejscowość) osób powołanych w jej skład.

2. Skład wojewódzkiej komisji wyborczej wywiesza się w siedzibie tej komisji i w siedzibach powiatowych oraz gminnych (miejskich) komisji wyborczych.

3. Skład powiatowej i gminnej (miejskiej) komisji wyborczej wywiesza się odpowiednio w starostwie i w urzędzie gminy (miasta) stanowiącym siedzibę danej komisji.

4. Skład terytorialnej komisji wyborczej zamieszcza się ponadto na stronie internetowej komisarza wyborczego, który powołał komisję, działającej w ramach strony internetowej Państwowej Komisji Wyborczej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej organu zapewniającego obsługę administracyjną danej terytorialnej komisji wyborczej.

5. Składy obwodowych komisji wyborczych wywiesza się w urzędzie gminy (miasta) oraz w siedzibie danej obwodowej komisji wyborczej.

6. Składy obwodowych komisji wyborczych zamieszcza się ponadto w Biuletynie Informacji Publicznej organu gminy zapewniającego obsługę administracyjną danych obwodowych komisji wyborczych.

§ 12. 1. Zmiany w składach komisji wyborczych mogą być dokonywane w przypadku:

- 1) nieobecności członka komisji na pierwszym posiedzeniu i niewyjaśnienia w ciągu dwóch dni przyczyny nieobecności;
- 2) zrzeczenia się członkostwa w komisji;
- 3) niewykonywania obowiązków członka komisji;
- 4) niespełniania przez członka komisji warunków, o których mowa w § 4, właściwych dla tej komisji;
- 5) utraty członkostwa w komisji na skutek podpisania zgody na kandydowanie na radnego lub na wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 6) utraty członkostwa w komisji na skutek stwierdzenia pokrewieństwa, o którym mowa w art. 19 ust. 6 Ordynacji wyborczej, z osobą, która wyraziła zgodę na kandydowanie na radnego lub na wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 7) powiadomienia właściwego organu wyborczego o rozwiązaniu komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę członka komisji.

2. Utrata członkostwa w komisji w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, następuje, gdy dana komisja wyborcza jest właściwa do przeprowadzenia wyborów, w których kandyduje jej członek lub osoba z nim spokrewniona w stopniu określonym w art. 19 ust. 6 Ordynacji wyborczej.

3. Osoba wchodząca w skład komisji wyborczej jest obowiązana powiadomić niezwłocznie przewodniczącego komisji wyborczej o wystąpieniu przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 4-6.

4. Przewodniczący komisji wyborczej jest obowiązany powiadomić niezwłocznie organ, który powołał daną komisję, o wystąpieniu przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany w składzie komisji wyborczej.

5. Odwołania ze składu komisji wyborczej dokonuje organ, który powołał daną komisję, informując o tym pełnomocnika komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę odwoływanego członka.

6. Uzupełnienie składu komisji jest dokonywane tylko wówczas, gdy liczba pozostałych członków komisji jest mniejsza od dopuszczalnego minimalnego składu komisji.

7. Uzupełnienie składu komisji wyborczej następuje z nadwyżki kandydatów zgłoszonych przez pełnomocnika komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę odwołanego członka. Jeśli nadwyżka taka nie występuje, uzupełnienie składu komisji jest dokonywane na zasadach określonych w § 10.

§ 13. W m.st. Warszawie zgłoszeń kandydatów do obwodowych komisji wyborczych dokonuje się w układzie dzielnicowym, we właściwych dzielnicowych jednostkach organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy.

§ 14. 1. W wyborach uzupełniających, w wyborach przedterminowych i wyborach do nowych rad oraz w wyborach przedterminowych wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powołuje się właściwe terytorialne komisje wyborcze oraz obwodowe komisje wyborcze na zasadach określonych w niniejszej uchwale, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wyborach uzupełniających, w wyborach przedterminowych i wyborach do nowych rad obwodowe komisje wyborcze powołuje się w składzie od 5 do 7 osób.

§ 15. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu zgłaszania kandydatów na członków komisji wyborczych, wzoru zgłoszenia oraz zasad powoływania terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic w m.st. Warszawie (M. P. Nr 37, poz. 588 oraz z 2003 r. Nr 3, poz. 33).

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.